Donderdag, 28 februari 2002

P5_TA(2002)0081

Strategie inzake duurzame ontwikkeling met het oog op de top van Barcelona

Resolutie van het Europees Parlement over de strategie inzake duurzame ontwikkeling met het oog op de top van Barcelona

Het Europees Parlement,

– onder verwijzing naar de besluiten van de Europese Raad van Göteborg over de bevordering van een strategie inzake duurzame ontwikkeling in de Unie, met name om deze ieder jaar op zijn voorjaarsbijeenkomst te herzien,

– onder verwijzing naar zijn resolutie van 31 mei 2001 over milieubeleid en duurzame ontwikkeling: voorbereiding van de Europese Raad van Göteborg [1],

– onder verwijzing naar het onlangs gepubliceerde syntheseverslag van de Commissie en naar zijn resoluties ter voorbereiding van en als reactie op de Top van Göteborg,

– onder verwijzing naar de mondelinge vragen nr. B5-0006/2002 en B5-0007/2002 van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid, ingediend overeenkomstig artikel 42 van zijn Reglement, alsook naar de verklaringen van de Europese Commissie en de Raad,

A. overwegende dat de Europese Raad van Göteborg een eigen EU-strategie inzake duurzame ontwikkeling heeft ingesteld door een milieudimensie toe te voegen aan het bestaande proces van Lissabon voor een jaarlijkse beoordeling van de duurzame economische groei en de sociale cohesie,

B. overwegende dat binnen de strategie gericht op duurzame ontwikkeling, een sterke milieudimensie nodig is om aan de in artikel 6 van het EG-Verdrag gestelde eisen te voldoen,

C. overwegende dat op de Europese Raad van Laken in december 2001 zes nieuwe milieu-indicatoren werden goedgekeurd ter aanvulling van de reeds bestaande sociaal-economische structurele indicatoren,

D. overwegende dat er voor de jaarlijkse beoordeling van de duurzame ontwikkeling in de EU een regelmatig en gestructureerd jaarlijks herzieningsproces binnen het Parlement vereist is,

E. overwegende dat de komende Rio+10 conferentie in Johannesburg een unieke kans biedt om de beginselen van duurzame ontwikkeling wereldwijd verder te verspreiden, en dat het Parlement, samen met de andere Europese instellingen en de nationale parlementen, de agenda en de doelstellingen van deze conferentie grondig moet onderzoeken,

F. overwegende dat naleving van de communautaire wetgeving en adequate omzetting daarvan wezenlijke onderdelen vormen van de strategie voor duurzame ontwikkeling, en dat de Europese Raad van Barcelona opnieuw een gelegenheid biedt om de lidstaten te verzoeken om grotere inspanningen op dit gebied,

[1] PB C 47 E van 21.2.2002, blz. 223.

Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen dd. 28-11-2002
http://www.emis.vito.be

Voorbereiding op Barcelona: evenwicht vereist tussen economische, sociale en milieu-indicatoren

1. is verheugd over het feit dat de Europese Raad van Barcelona de eerste is in een jaarlijkse reeks beoordelingen van de vorderingen van de EU op weg naar duurzame ontwikkeling, waarbij enkele eerdere processen, zoals die van Cardiff**,** Luxemburg, Keulen en Lissabon, worden geïntegreerd en waarbij een meer gecoördineerde, globale EU-aanpak ontstaat;

2. wenst dat op de Europese Raad van Barcelona de in Cardiff goedgekeurde strategie gericht op integratie van het milieubeleid wordt herzien, teneinde de uitvoering daarvan te verbeteren en een belangrijke bijdrage te leveren aan de strategie voor duurzame ontwikkeling, door tijdschema's voor het optreden, doelstellingen voor de middellange termijn en duidelijke streefdoelen vast te stellen, met adequate vervolgmaatregelen om te bepalen hoeveel extra middelen nodig zijn voor de uitvoering van deze strategieën;

3. is van mening dat op de Europese Raad van Barcelona uitvoering moet worden gegeven aan de conclusies van Göteborg door overeen te komen dat bij de herziening van het gemeenschappelijk visserijbeleid gekeken moet worden naar de totale druk op de visstand en de visserijactiviteit in de EU aangepast moet worden aan de omvang van de beschikbare voorraden;

4. is van oordeel dat de milieupijler op het gebied van duurzame ontwikkeling even belangrijk moet worden geacht als de economische en de sociale pijler; onderstreept daarom dat het van belang is zich te verplichten tot „mainstreaming van het milieubeleid" en deze benadering nog verder te ontwikkelen; is van mening dat er met het oog daarop in alle sectoren die met duurzame ontwikkeling te maken hebben, evaluatie-instrumenten, indicatoren en convergentiecriteria moeten worden ontwikkeld om te zorgen voor een behoorlijk evenwicht tussen de economische, de sociale en de milieudimensie van de strategie voor duurzame ontwikkeling; is voorts van mening dat er specifieke, meetbare streefdoelen moeten worden vastgesteld voor het omkeren van niet-duurzame ontwikkelingen;

5. is van oordeel dat de milieu-indicatoren die de Commissie heeft ontwikkeld en die voor het eerst zijn opgenomen in de lijst van structurele indicatoren, een goede basis vormen voor de toekomstige beoordelingen van de duurzame ontwikkeling, mits het aantal indicatoren voor de beoordeling van het milieuaspect van duurzame ontwikkeling (met name op het gebied van biodiversiteit) wordt verhoogd; is van mening dat de Europese Raad de Commissie dient te verzoeken hiervoor de nodige middelen uit te trekken en het werk aan biodiversiteitsindicatoren te bevorderen zodat deze kunnen worden opgenomen in het beknopte verslag voor de top in 2003;

6. is van mening dat het met het oog op de naleving van de conclusies van Göteborg inzake het gebruik van natuurlijke hulpbronnen van het grootste belang is het verband tussen economische groei en gebruik van hulpbronnen te doorbreken en daartoe een indicator toe te voegen voor de evaluatie van het grondstoffenverbruik (d.w.z. de totale materiaalbehoefte), uitgesplitst naar intern en extern gebruik van hulpbronnen door de EU;

7. verzoekt de Commissie voldoende middelen uit te trekken, niet alleen voor de ontwikkeling van alle relevante indicatoren, maar ook voor de beoordeling van de beschikbaarheid en de vergelijkbaarheid van alle vereiste gegevens;

8. is verder van mening dat het gebruik van indicatoren zoveel mogelijk moet zijn gekoppeld aan duidelijke doelstellingen en aan een lange-termijnplanning voor de uitvoering van prioritaire doelen, en dat dit tevens behoorlijk moet worden afgestemd op het definitief goedgekeurde zesde milieu-actieprogramma;

9. wijst erop dat biotechnologie indien zorgvuldig toegepast een bijdrage kan leveren aan duurzame ontwikkeling en is daarom verheugd over het door de Commissie gepresenteerde actieplan voor biotechnologie dat de Commissie met het oog op de Europese Raad van Barcelona heeft gepresenteerd; betreurt echter dat de Commissie het voorbehoud van veel burgers tegen GMO's en specifieke vormen van stamcelonderzoek vooral als gebrek aan acceptatie beschouwt; benadrukt derhalve dat het verzoek om labels voor en traceerbaarheid van GMO's en om prioriteit voor het werk met volwassen stamcellen, waarop het Parlement herhaaldelijk heeft gewezen, gewettigd is;

10. is van mening dat de Europese Raad de Commissie, de Raad en het Europees Parlement moet verzoeken regels vast te stellen voor een compensatieplicht op milieugebied, waaronder ook GMO's in open gebieden;

11. benadrukt het belang van de milieutechnologie als middel om te zorgen voor een doelmatig grondstoffen- en energieverbruik bij de bevordering van de groei en de werkgelegenheid in de EU, en is verheugd over het feit dat de Commissie hierover een verslag voorbereidt;

Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen dd. 28-11-2002

http://www.emis.vito.be

12. is ernstig verontrust over het precedent dat wordt geschapen met voorstellen voor niet op duurzaamheid gerichte waterbeheerprojecten in Europa en verzoekt de Commissie om die reden geen EU-gelden beschikbaar te stellen voor deze wateroverdrachtprojecten;

Toekomstige jaarlijkse beoordelingen van de duurzame ontwikkeling

13. betreurt dat het Europees Parlement slechts op ad-hoc basis heeft kunnen reageren op de voorbereidingen van de Europese Raad van Barcelona; verzoekt daarom de Commissie en de Raad een interinstitutioneel akkoord met het Europees Parlement te sluiten met het oog op de volledige betrokkenheid van het Parlement bij de strategie voor duurzame ontwikkeling, waardoor deze procedure een grotere democratische legitimiteit krijgt, en ervoor te zorgen dat het vervolg op de strategie van Lissabon, terdege rekening houdend met de conclusies van de Europese Raad in Göteborg, zich niet op zuiver intergouvernementele basis afspeelt; wenst met name dat de Commissie haar verslag met een samenvatting van de vorderingen tijdig aan het Parlement doet toekomen, zodat het in het kader van een verplichte raadpleging advies kan uitbrengen, waarin alle betrokken commissies een adequaat aandeel zullen hebben;

14. vraagt in deze context dat:

— er ieder jaar in het Europees Parlement een debat wordt gehouden over de vorderingen met de strategie van Lissabon en de strategie voor duurzame ontwikkeling sinds de Europese Raad van Göteborg, en wel tijdens de plenaire vergadering van februari, dus nog vóór de beoordeling door de Raad en de Europese Raad in maart,

— alle bevoegde commissies van het Europees Parlement hierbij worden betrokken, niet alleen de milieu-, de werkgelegenheids- en de economische commissie, maar ook de landbouw- en de visserijcommissie en de commissies industrie, vervoer**,** cultuur en ontwikkelingssamenwerking, via een regelmatige beoordeling van de vorderingen op weg naar duurzame ontwikkeling op hun respectief gebied en via de jaarlijkse benoeming van rapporteurs of „waarnemers";

15. is van mening dat de Europese Raad de Commissie dient te verzoeken om stimulering van het werk aan een methode voor een duurzaamheidstoetsing van alle wetgevingsvoorstellen, waarbij deze beoordeling betrekking dient te hebben op de economische, sociale en milieuvoordelen en kosten op lange termijn die verbonden zijn aan optreden of niet-optreden, zowel binnen als buiten de EU;

16. is van oordeel dat ook de Raad en de Commissie hun werkmethoden bij de follow-up van de strategie van Lissabon en de in Göteborg goedgekeurde strategie voor duurzame ontwikkeling moeten herzien om zowel een betere coördinatie als meer leiderschap bij deze horizontale reeks kwesties te kunnen waarborgen; is in deze context van mening dat de Raad van milieuministers bij de toekomstige jaarlijkse beoordelingen een belangrijkere rol moet spelen en herhaalt zijn voorstel dat er een commissie milieubeleid moet worden opgericht ter aanvulling van de reeds bestaande commissie economisch beleid;

17. onderstreept dat de burgers in de EU moeten kunnen worden betrokken bij de gezamenlijke inspanning die nodig is om de uitdaging die duurzame ontwikkeling inhoudt, aan te kunnen, en verzoekt derhalve de Commissie de uit de indicatoren verkregen waardevolle informatie te verspreiden en er de nadruk op te leggen dat de samenleving als geheel een gezamenlijke verantwoordelijkheid draagt voor de verbetering van die indicatoren;

18. verzoekt de Europese Raad erop aan te dringen dat in de landbouwonderhandelingen met de kandidaatlanden de doelstellingen van de EU met betrekking tot duurzame ontwikkeling volledig overeind blijven, met inbegrip van het beginsel dat milieuoverwegingen een plaats krijgen in sectoriële beleidsvormen;

19. is van mening dat, als de Commissie niet vóór de EU-top in Barcelona een voorstel voor nieuwe chemicaliënwetgeving indient, de Europese Raad de Commissie moet verzoeken sneller te werken om de uiterste termijn voor de EU-strategie te kunnen halen;

Voorbereiding van de Rio+10 conferentie in Johannesburg (26 augustus t/m 4 september 2002)

20. benadrukt het cruciale belang van de komende wereldtop over duurzame ontwikkeling, maar drukt zijn bezorgdheid uit over het feit dat de vele voorbereidende vergaderingen op VN-niveau nog geen duidelijk afgebakende agenda of specifieke doelstellingen voor de conferentie hebben opgeleverd;

Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen dd. 28-11-2002

http://www.emis.vito.be

21. verwelkomt de op 13 februari 2002 gepubliceerde en o.a. aan het Parlement gerichte mededeling van de Commissie „Naar een wereldwijd partnerschap voor duurzame ontwikkeling" over de bijdrage van de Europese Unie aan de Wereldtop van Johannesburg over duurzame ontwikkeling (WSSD), en betreurt dat het Parlement vanwege de late publicatie van dit document onvoldoende tijd zal hebben om met een gefundeerd oordeel te komen, vóórdat de Raad van ministers van Milieu op zijn zitting in maart a.s. zijn conclusies goedkeurt die aan de Raad op zijn bijeenkomst in Barcelona op 15-16 maart 2002 zullen worden voorgelegd; verzoekt derhalve de Raad het beraad over deze aangelegenheid op de bijeenkomst van de Europese Raad in juni 2002 in Sevilla voort te zetten, zodat er tijd is voor breed overleg op EU-niveau en rekening kan worden gehouden met de verslaglegging over de afsluitende werkzaamheden van het vierde voorbereidende VN-comité in Jakarta;

22. roept op tot een zo goed mogelijke voorbereiding door de Europese instellingen en verbindt zich ertoe tijdens zijn plenaire vergadering van juni of juli 2002 een grondig debat over dit onderwerp te houden;

23. gaat ervan uit dat de komende mededeling van de Commissie over de externe strategie voor duurzame ontwikkeling, waarin in Göteborg is gevraagd, open staat voor uitgebreid overleg op EU-niveau en in haar definitieve vorm een document is waarmee de EU zich formeel committeert aan de WSSD;

24. wenst dat één van de prioriteiten van de EU in Johannesburg is dat de armen op het platteland toegang krijgen tot natuurlijke hulpbronnen en beter in staat worden gesteld deze hulpbronnen duurzaam te beheren, en dat voorts wordt voorgesteld dat zuinig gebruik van hulpbronnen financieel wordt beloond op basis van de voordelen die hieruit voor de EU en andere ontwikkelde landen voortvloeien;

25. bekritiseert het feit dat de ontoereikende tijd die het Parlement heeft gekregen afbreuk doet aan het proces van betrokkenheid en democratie waardoor de voorbereiding door de Europese Unie van de Wereldtop van Johannesburg over duurzame ontwikkeling moet worden gekenmerkt;

26. is van oordeel dat bij de voorbereiding van deze conferentie niet alleen ambtenaren mogen zijn betrokken, maar dat er ook een belangrijke parlementaire inbreng moet zijn; steunt daarom het idee van een parlementaire conferentie over duurzame ontwikkeling en over de voorbereiding van de conferentie van Johannesburg, die in het late voorjaar of in de vroege zomer onder de auspiciën van het Europees Parlement en van de Raad van Europa en met een zo ruim mogelijke parlementaire inbreng zou worden gehouden;

27. verzoekt de regeringen en instellingen in de EU-landen zich ervoor in te zetten dat de Europese samenleving wordt aangemoedigd om deel te nemen aan het debat over de in Johannesburg te behandelen vraagstukken, om ervoor te zorgen dat de sociale actoren op grotere schaal betrokken worden bij het werk in verband met duurzame ontwikkeling en bij de uitvoering van de gemaakte afspraken;

28. is van mening dat de Wereldtop van Johannesburg over duurzame ontwikkeling de wereldleiders een eenmalige kans biedt om de duurzaamheidsagenda voor de komende tien jaar vast te stellen met een werkprogramma dat voortbouwt op de akkoorden die op de Wereldtop van Rio werden gesloten; betreurt derhalve dat bepaalde landen zich kennelijk niet op een ambitieuze agenda willen vastleggen, zodat in de voorbereidende comités tot dusver slechts weinig vooruitgang kan worden geboekt;

29. bepleit een herstel van het evenwicht van de internationale agenda die rekening houdt met de prioriteit die moet worden gegeven aan verlichting van de armoede, rechtvaardige toegang tot en rechtvaardig gebruik van natuurlijke hulpbronnen, en verlangt een herstructurering van het economisch beleid om met deze prioriteiten rekening te houden;

30. wenst derhalve dat er een nieuwe impuls wordt gegeven aan het scheppen van een rechtskader voor wereldwijde milieugovernance en maatschappelijk verantwoord ondernemen, alsmede aan nieuwe internationale initiatieven inzake vraagstukken als voedsel- en waterzekerheid, bescherming van overheidsvoorzieningen, hernieuwbare energiebronnen en bevordering van duurzame consumptie- en productiepatronen;

Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen dd. 28-11-2002

http://www.emis.vito.be

31. is, gezien het belang van de conferentie van Johannesburg en gezien het feit dat er zoveel mogelijk fracties en bevoegde commissies moeten zijn vertegenwoordigd, van oordeel dat een grote afvaardiging van het Europees Parlement, tot 25 leden, toestemming moet krijgen om deel uit te maken van de EU-delegatie op de conferentie;

*

* *

32. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad en de regeringen en parlementen van de lidstaten.

Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen dd. 28-11-2002

http://www.emis.vito.be